

АКТОВА КНИГА КРЕМ'ЯНЕЦЬКОГО ЗЕМСЬКОГО УРЯДУ*

ЛЕТА БО(Ж)ЕГО НАРО(Ж) ТИСѧЧА Пѧ(Т)СО(Т)
ШЕ(СТ)ДЕСѧ(Т) ВІ(C)МОГО. МѣЦА СЕ(Н)ТЕБРА.
ВТОРОГО Днѧ

Пришо(д)ши пере(д) мене, А(н)дрєѧ Куне(в)ско(го), су(д)ю
повету Кременецко(го) зе(м)ского а Савина Ялови(ц)ко(го),
по(д)су(д)ка зе(м)ско(го) кремене(ц)ко(го), в роко(х) судовы(х) з
се(и)му городе(н)ско(го) зложоны(х) во(и)т жоло(б)ски(и)
Олиф(р) Стру(к) с по(д)даными гдры(с)кими лю(д)ми
жоло(б)скими жалова(ли) и вповеда(ли) в то(м), и(ж), дѣ(и),
сегоднѧ в четве(р)гъ се(н)тєбра второ(го) днѧ на (в)ла(ст)ны(х)
волока(х) свои(х) жоло(б)ски(х), которые с по(с)танове(н)ѧ по
меры воло(ч)ноє с подан(я) ревизо(р)ского и вписа(н)ѧ
ре(и)стру воло(ч)ного а(ж) до ты(х) часо(в) вжо в(т) ко(л)ка
лє(т) споко(и)но дѣ(р)жали и вживали и подато(к) до ска(р)бу єго
кроле(в)ское мѣл(с)ти давали и тепер во(д)ле старода(в)ного
вбываю сено косили. То па(к), дѣ(и), вои(т) кремене(ц)ки(и)
Фєдо(р) Новоселєцки(и), на(с)ла(в)ши мо(ц)но и кгва(л)то(м)
слу(г) свои(х) ставѧ и помо(ч)нико(в) свои(х) меща(н)
кременецки(х) в по(л)гораста коне(и) з розмаityми бро(н)ми
ко(н)но и збро(и)но мо(г)ло бы(т) в полу(д)ни на ты(х)
вло(ст)ны(х) волока(х) люде(и) жоло(б)ски(х), которые сено
косили в три(д)ца(т) члвєко(в) по(з)бивали, помордова(ли)
кони з возы, косы, сокиры, гунѣ, поясы, ша(п)ки, гроши готовые
поштима(ли) и шкоды нємалые почини(ли), которы(х), дѣ(и),

* Книга зберігається у ЦДІАУ м. Києва. Ф. 22, оп. 1, спр. 2.

- 17 вси(х) шкод реєстръ // меновите написаны(и) в себе маю(т) и споко(и)но(го) дε(р)жа(н)а ты(х) сеножате(и) и(х) выби(ли). А пото(м), дε(и), того(ж) д~на то(т) же вои(т) кремлнє(ц)ки(и) пere(с)ла(в)ши слугъ своихъ, мєща(н) кремлнє(ц)ки(х), мо(ц)но кгва(л)то(м) четыро(х) чл~веко(в) жоло(б)ски(х) Устина Ma(р)тишевича, Миска Ba(с)ковича, Ивана Маска, которые ни ѿ чо(м) не ведали а мо(г)ло бы(ти) вжо по нє(ш)порно(и) годинє с пола сено и тра(в)у зо вла(с)тны(х) поме(р)ко(в) свои(х) жоло(б)ски(х) додому ве(з)ли вже по(д) село(м) жоло(б)ски(м) на вла(ст)но(м) кгру(н)те жоло(б)ско(м) по(з)бывали и и(х) порани(ли) и сами(х) по(и)ма(в)ши с ко(н)ми, з возы и зо (в)сими ре(ч)ми, што ко(л)векъ при ни(х) было побра(в)ши, до мє(с)та приве(ли) и школы, дε(и), немалые в то(т) ча(с) ты(м) люде(м) ста(ли). Которы(х) шко(д) та(к) же ре(и)стръ написаны(и) в себе бы(ти) менл(т) и на ѿгледа(н)є, дε(и), ты(х) люде(и) на ѿно(м) кгва(л)те по(и)маны(х) в нєдо(с)та(т)ку во(з)ны(х) брали, дε(и), з уряду вижо(м) служебника, по(д)старо(с)того кремлнє(ц)кого Стани(с)лава Малахи(н)ского, которые(и), дε(и), ви(ж) по(с)по(л) з шла(х)тою, лю(д)ми добрыми, п~но(м) Да(х)но(м) а с п~но(м) Левко(м) Ісе(р)нъски(м) в че(т)вє(р)гъ се(н)тєбра второ(го) д~на ты(х) люде(и) четыро(х) чл~веко(в) жоло(б)ски(х) с ко(н)ми, з возы пere(д) ратушю стоячи(х) ѿдно(го) чл~века раненого видели, пото(м), дε(и), ты(х) же люде(и) жоло(б)ски(х) видели в кле(т)ку мє(ст)ую посажоныхъ то пакъ, дε(и), назавтрєє в п~(т)ницу авгу(с)та третє(го) д~на то(т) же вои(т) жоло(б)ски(и) Стру(к) из ы(н)шими лю(д)ми жоло(б)ски(ми) назавтрєє на застава(н)є ѿны(х) люде(и) увєзє(н)ю посажоны(х) брали дε(и) з ура(д)у городового во(з)ного кремлнє(ц)кого Васи(л)а Рыла, которые(и) во(з)ны(и) пришо(д)ши пere(д) на(с) до кни(г) вызнал, и(ж), дε(и), были єсмо з шла(х)тою землны гдры(с)кими повету Кремлнє(ц)ко(го) с п~но(м) Да(х)но(м) а п~но(м) Левко(м) Ісе(р)нъскими в дому во(и)та кремлнєцко(го) Федора Новосел(ц)кого пытали, дε(и), во(и)та для которое // причины четыро(х) чл~веко(в) жоло(б)ски(х) по село Жоло(б)ски везє(н)ю дε(р)жа(т) ино, дε(и), вои(т) кремлнє(ц)ки(и) и тому с~ зна(л)

и(х) ты(х) люде(и) жоло(б)ски(х), которы(х) дє(и) мєшанє з сено(м) по(и)мали везе(н)ю дє(р)жа(т) а тому во(и)ту и по(с)ла(н)цу по(д)старо(с)те(го) насоромоти(л) и нарука(л) и до казни мє(ст)скoe во(и)та и люде(и) жоло(б)ски(х) шны(х) вазнє(в) wглєда(ти) не допу(с)ти(л) повєдаючи неха(и), дє(и), ни(х)то та(м) не ходи(т), а хто по(и)дє(т) пє(в)не кие(м) во(з)мє(с)ти, яко (ж) шны(и) во(з)ны(и) перє(д) нами в суду зе(м)ско(го) по(в)торє wчевисто вы(з)на(л), и(ж) до во(и)та додому ходи(л) и то слыша(л), а в то(т), дє(и), ча(с) при ны(х) были шлахта па(н) Да(х)но а п~нь Лєвко Исе(р)нъсіє. И то во(и)т и люди жоло(б)ские дали в кн~ги зе(м)ские записати.

Року бо(ж)єго наро(ж) тисача пѧ(т)со(т) шє(ст)десѧ(т) w(с)мо(го) м~ца.

В роко(х) судовы(х) w(т) єго кроле(в)скoe мл~(с)ти з се(и)му городє(н)ского уфалєны(х), которые суди(ти) почали по выволя(н)ю се(и)му городє(н)ского в шє(ст)и нєделѧ(х) в року тєпє(р) идуcho(м) шє(ст)десѧ(т) w(с)мо(м), ста(в)ши перє(д) нами зуполны(м) к зе(м)ски(м) кремѧнє(ц)ки(м) Андрєє(м) Ю(х)новичо(м) Кунє(в)ски(м) су(д)єю а Савино(м) Гнєвошевично(м) Ялови(ц)ки(м), по(д)су(д)ко(м), возны(и) повету Кремѧнє(ц)ко(го) Федор Исе(р)нъский со(з)на(л), и(ж), дє(и), wно(г)да(ш)нє(го) д~нѧ у во(л)торо(к) м~ца авгу(с)та три(д)ца(т) пє(р)вого w(т) єго мл~(с)ти кн~зя Костє(н)тинави Шнєве(ц)кого да(л) по(з)вы зе(м)ские єго кролевско(и) мл~(с)ти wчевисто в кривдє єго мл~(с)ти писаные и на них ширє(и) ε(ст) wписано четыри по(з)вы по(д)су(д)ку зе(м)ско(му) кремѧнєцкому єго мл~(с)ти пану Савину Гнєвошевичу Яловицко(му) а брату єго мл~(с)ти пану Дми(т)ру та(к)же, дє(и), wчевисто четыри по(з)вы гдры(с)киє зе(м)ские w(т)да(л) и проси(л), абы то было до книгъ записано. Мы тоє со(з)на(н)є во(з)ного в кн~ги зе(м)ские записа(ти) казали. //

18

Лета бо(ж)єго наро(ж) тисача пѧ(т)со(т) шє(ст)десѧ(т) w(с)мого м~ца се(н)тєбра третього д~нѧ.

Перє(д) нами, А(н)дрєєм Ю(х)новичо(м) Кунє(в)ски(м), су(д)єю зе(м)ски(м) кремѧнє(ц)ки(м), а Савино(м)

Гнєвошевичо(м) Яловицки(м), по(д)су(д)ко(м) зе(м)ски(м) кремѧнε(ц)ки(м), во(з)ны(и) кремѧнε(ц)ки(и) Васи(л) Ры(л) ѿчеви(с)то до кни(г) зе(м)ски(х) со(з)наль, и(ж), дє(и), вчора(ш)нєго д~на в че(т)вергъ ε(з)ди(л) ε(с)ми з ли(с)то(м) навпомина(л)ны(м), писаны(м) w(t) его мл~(с)ти кн~зя Миколаѧ А(н)дрєєвича Збара(ж)ского, старо(с)ты кремѧнεцкого, до п~но(в) Кози(н)скихъ, и(ж) бы пащни пожатое и сена покошеного с кгру(н)ту гдры(с)кого Плашо(в)ского че(з) заруку по(д)даны(м) нє казали и на том же кгру(н)те до ро(с)правы у(в) о(д)но мє(с)цо зложи(в)ши, по(с)тавити велели. То пакъ, дє(и), ε(с)ми панеε Миха(и)ловое Кози(н)ское Кашталѧновое Луцкое а ни врѧ(д)ника εε такъ тє(ж) и на пана Исаѧ Кози(н)ско(го) в Козинє нє за(с)та(л) то(л)ко п~на Дми(т)ра Кози(н)ско(го) в Козире в дворе ε(го) наше(д)ши ли(ст) εму до ру(к) да(л) w(n) ли(ст) чита(в)ши копею з него собе взѧ(л), а ли(ст), дє(и), мнѣ, во(з)ному, w(t)да(л) и повѣда(л) я(к), дє(и), кнѧ(з) старо(с)та поча(л) сена косити и пащни жати также, дє(и), нехай и докончи(т) а по(т)вари болшє(и) чини(ти) нє кажет, а при (м)нє, дє(и), во(з)но(м) бы(ли) шла(х)та Я(н) Зару(д)ски(и) Стани(с)ла(в) Клеве(ц)ски(и) и проси(л), абы то было в кн~ги записано. А та(к) мы тоε ѿчеви(с)тоε со(з)на(н)є во(з)ного в кн~ги записа(т) казали.

Лета бо(ж)его наро(ж) тисѧча пѧ(т)со(т) шє(ст)десѧ(т) w(c)мого м~ца сє(н)тєбра че(т)вє(р)того д~на.

То позывали по(з)вы гдры(с)кими зе(м)скими на роки судовье w(t) его кролє(в)ское мл~(с)ти з сє(и)му городє(н)ского уфалєны(х), которые в повєтє суди(ти) почали по вывола(н)ю сє(и)му городє(н)ско(го) в шє(с)ти неделѧ(х) в року тєпє(р) идучом шє(ст)десѧ(т) w(c)мо(м) м~ца авгу(с)та два(д)ца(т)

18 зв. третє(го) // перє(д) менє, А(н)дрєа ЙО(х)новича Кунє(в)ско(го) а перє(д) менє Савина Гнєвошевича Яловицко(го), врѧ(д)нико(в) зе(м)ски(х) повєту Кремѧнεцкого, земѧнє зе(м)ли Волы(н)ское повєту Кремѧнε(ц)ко(го) писа(р) зе(м)ски(и) лу(ц)ки(и) панъ Миха(и)ло а бра(т) его панъ Паве(л) Корытє(н)ские во(и)ско(го) и горо(д)ничо(го) кремѧнε(ц)ко(го) п~на Ивана Семеновича

Ма(ц)кевича и жону єго панюю Бо(г)да(н)у Васи(л)євну
Ку(р)цєвича, яко (ж) ста(в)ши **ш**бли(ч)но в за(м)ку гдры(с)ко(м)
в Кремѧ(н)цу **ш**бо~~л~~ сторона п~нове Корыте(н)ськіє и па(н)
Во(и)ски(и) и горо(д)ничи(и) кремѧнє(ц)ки(и) жалєва(ли) п~нове
Корыте(н)ськіє в (д)елє по(з)ву своєго, што (ж), дє(и), року
ше(ст)десѧт второ(го) м~ца июлѧ чє(т)вє(р)то(го) д~нѧ люди
и(х) хотє(н)ськіє Куна(ш) Микита а Феде(ц) зъ супру(ж)ника(ми)
и паро(б)ками своїми имє(н)ѧ и(х) **ш**(т)чи(з)но(го) Хотенѧ
звечи(ст)ы(и) споко(и)ны(и) кгру(нт) **ш**рали в то(т), дє(и), ча(с)
жона єго Богдана на(с)ла(в)ши мо(ц)но кгва(л)то(м) вра(д)ника
Корсовско(го) Па(в)ла з лю(д)ми ко(р)со(в)скими Ку(з)мою и
Гри(ц)ко(м) Ва(с)ко(м) а Рудико(м) из ы(н)шими многими
лю(д)ми помо(ч)никами и(х) на тыє полѧ при то(м) **ш**ра(н)ю на
кгу(н)те, дє(и), н~шо(м) **ш**(т)чи(з)но(м) люде(и) н~ши(х)
хотє(н)ськихъ самы(х) по(з)бивали гуни, ша(п)ки з ни(х)
по(з)нимали(ли) и три плуги зъ желеzы плуговыми з сокирами, з
возы, то ε(ст) два(д)ца(т)и четыри волы до двора и(х) з
ро(с)каза(н)ѧ панєе Ивановое побрали, яко (ж) **ш**ны(и) позо(в)
споча(т)ку а(ж) до ко(н)ца пере(д) на(ми) бы(л) чита(н) и в нє(и)
ε(ст) ширє(и) а до(с)тато(ч)нє **ш**писано. А та(к) па(н) Ива(н)
Во(и)ски(и) и горо(д)ничи(и) кремѧнє(ц)ки(и), вы(с)луха(в)ши с
по(з)ву жалобы п~но(в) Корыте(н)ськіхъ и вступи(в)ши в право
поведи(л), и(ж), дє(и), у п~но(в) Корыте(н)ськіхъ жалобу на
по(з)ве **ш**писаную слышу, алє, дє(и), николи у мене, яко на жону,
та(к) на врѧ(д)ника слу(г) и што ε(ст) в по(з)ве **ш**писано николи
справе(д)ливо(с)ти нє просили панове Корыте(н)ськіє показали
ли(ст) врѧ(д)у Луцко(го) и(ж) штоє **ш** все **ш** что єго само(го) и
жону єго по(з)вали справе(д)ливо(ст)и просили а **ш**ни
справе(д)ливо(ст)и нико(ли) вчини(ти) нє хотєли а пото(м)
панове Корыте(н)ськіє // кгды вжо в право вступи(л) домали **с**ѧ в
нє(и) ли(с)ту умоцовано(го) **ш**(т) жоны єго **ш**(н) яко ли(с)ту
умоцовано(го) пере(д) право(м) нє показа(л) и ув откаже на
позо(в) п~но(м) Корыте(н)ські(м) бы(ти) нє хотє(л) мы
заховываючисѧ в (д)елє права и ста(т)уту кгды(ж) бо(л)шиє
кри(в)ды и шкоды **ш**(т) именє(и) єє яко **ш**(т) чи(ч)ки на по(з)ве
шписаны (?) п~но(м) Корыте(н)ські(м) поделаны здали то в суду

є(с)мо за нє(с)та(н)є жоны єго яко на пє(р)ши(и) позов и стан?є п~но(в) Корыте(н)ски(х) а нє станє во(и)ское и горо(д)ничое кремѧнєцкое в кн~ги зе(м)ские записати казали.

Лета бо(ж)ого наро(ж) тисѧча пѧ(т)со(т) шє(ст)десѧ(т) w(с)мого м~ца сє(н) д д~на.

В рокох?судовы(х) w(т) єго кроле(в)ское мл~(с)ти з сє(и)му городє(н)ского уфалены(х), которые по вывола(н)ю сє(и)му городє(н)ского в шє(с)ти нєделѧ(х) суди(ти) поча(ли) в року тєпєре(ш)нє(м) шє(ст)десѧ(т) w(с)мо(м) м~ца авгу(с)та два(д)ца(т) чє(т)вє(р)того пєре(д) нами А(н)дрє(м) Ю(х)новичо(м) Кунє(в)скимъ су(д)єю зе(м)ски(м) кремѧнє(ц)ки(м), а Савино(м) Гнєвошевично(м) Ялови(ц)ки(м), по(д)су(д)ком зе(м)ски(м) кремѧнєцки(м) в за(м)ку гдры(с)ко(м) в Кремѧ(н)цу уста(в)уючи року пани Иєвоваѧ Кунє(в)скаѧ пани Томила Матѧсо(в)на Зе(н)ковича покладала ли(ст) гдры(с)ки(и) позо(в)ны(и), wповєдаючи, и(ж) по(з)вала кн~зя Лва Во(и)нича Вороницко(го) w кгва(л)товное наеха(н)є на дво(р) єє Татарино(в)ски(и), которы(и), дє(и), wна пє(р)вє(и) з мужо(м) свои(м) и по смє(р)ти є(го) споко(и)но дє(р)жала и (в)живала, и(ж) дє(и) то(т) дво(р) з лю(д)ми з млыно(м) и зо (в)сєю має(т)но(ст)ю с чєла(д)ю дво(р)ною с пашнею с ко(н)ми с бы(д)ло(м) и зо вси(м), яко сѧ то(т) дво(р) в собе мє(л) в мо(ц) и в дє(р)жа(н)є свое взѧ(л) wколо чого шире(и) и до(с)тато(ч)нє того всего ре(ч) wны(и) позо(в) в собе замыка(т)є, за которы(м) во(д)ле права в суду пани Кунє(в)скаѧ wповєда(в)шисѧ чере(з) во(з)ного Семена А(н)друзского по три кро(т) чере(з) три д~ни стороны по(з)ваное кн~зя Лва Ворони(ц)кого ку праву волала и ку ро(с)праве зо (в)си(м) доводо(м) своимъ пани Кунє(в)скаѧ 19 зв. была готова // ни(ж)ли кнѧ(з) Лв(в) Ворони(ц)ки(и), яко са(м) на тыє по(з)вы ку праву нє ста(л) такъ з мо(ц)ю w(т) сєбے никого ку w(т)ка(з) сторонє? поводово(и) нє присыла(л) и в суду ничего w собе вєда(ти) нє да(л), за которы(м) нє (с)та(н)є(м) кн~зя Лва Вороницко(го) ви(д)є ста(т)уту в суду здали, яко на пє(р)ши(и) позо(в) што для ведомо(с)ти в к~ти записано.

Лета бо(ж)его наро(ж) тислача пла(т)со(т) ше(ст)десл(т)
ш(с)мого м~ца се(н) ε~ д~на.

В роко(х) судовы(х) ѿ(т) его кроле(в)скoe мл~(с)ти з се(и)му
Городе(н)ского уфалены(х), которые в поветe суди(ти) почали по
вывола(н)ю се(и)му Городе(н)ского в ше(с)ти неделл(х) в року
тепе(р) идучо(м) ше(ст)десл(т) ѿ(с)мо(м) м~ца авгу(с)та
два(д)ца(т) третьего, ста(в)ши ѿбли(ч)но пере(д) судо(м)
зупо(л)ны(м) зе(м)ски(м) кремлане(ц)ким в за(м)ку гдрыско(м) в
Кремл(н)цу А(н)дрее(м) Ю(х)новичо(м) Куне(в)ски(м), судею
зе(м)скимъ кремланецки(м), а Савино(м) Гнєвошевичо(м)
Яловицки(м), по(д)су(д)ко(м) зе(м)ски(м) кремлан(ц)ки(м),
во(и)ски(и) и горо(д)ничи(и) замку Кремланецко(го) па(н) Иванъ
Семенови(ч) Ма(ц)кевич ѿповеда(л), и(ж), де(и), буду(чи) мнѣ
по(с)ланы(м) з двору его кроле(в)скoe мл~(с)ти за ли(с)томъ
гдры(с)ки(м) до п~на ѿ(л)бре(х)та Ла(с)кого, воеводы
Сера(ц)кого и до п~нєе ма(л)жо(н)ки его мл~(с)ти панєе Бєяты с
Ко(л)те(л)ца за жалобою его мл~(с)ти кн~зя Богуша Федоровича
Корецко(го), старо(с)ты луцко(го) бра(с)лавъско(го) и
вени(ц)ко(го), вышо(л) дєкре(т) его кроле(в)скoe мл~(с)ти в
справе его мл~(с)ти кн~зя Корецкого с п~номъ Ласки(м) за
кгва(л)тыє нае(з)ды бои грабежи и (в) забера(н)ю кгру(н)то(в)
Коре(ц)ки(х), в которы(х) ли(ст) тє(х) гдры(с)кихъ маючи я до
(с)каза(н)є, абы(х) на праве(и) увеза(л) в мо(ц) и в дєржа(н)є
кн~зю Корецкому до права пода(л), пото(м) абы(х) за шкоды
всказаные увеза(л) выиме(н)ѧ тыє, с которы(х) кри(в)ды и
шкоды кн~зю Коре(ц)кому дєялиса, с которы(м), де(и),
ли(с)то(м) гдры(с)ки(м) ε(з)ди(л) до само(го) // п~на, яко
ѡчеви(с)то ему ли(ст) гдры(с)ки(и) показова(л), с которого и
копею собе вза(л). А такъ я, де(и), чинєчи досы(т) до сказа(н)ю
гдры(с)кому кн~зя Корецко(го) во (в)си тыє кгру(н)ты, которые
меновите на ли(с)те свое(м) его мл~(с)ти ѿ(з)на(и)ми(л) увеза(л)
в мо(ц) и (в) дє(р)жа(н)є пода(л), а пото(м), де(и), еха(л) ε(с)ми
до име(н)ѧ п~на Ласко(го) Пло(с)кое, которое дє(р)жи(т) ѿ(т)
п~на Ла(с)кого Ива(н) Соко(р) в небы(т)но(ст)и его жоне его
ли(ст) гдры(с)ки(и) вказа(в)ши люди в то(м) селе списка(в)ши
увеза(л) и служебнику кн~зя Коре(ц)кого пода(л). А пото(м),

20

дε(и), εхалε(м) до Клєпачо(в), имε(н)ѧ тε(ж) п~на Ла(с)ко(го), которое εде(р)жи(т) то(т) же Соко(р) та(м) тε(ж) списка(в)ши люди увεза(л) и пода(л) служεбнику кн~зя Корε(ц)ко(го) и кгды(м), дε(и), вже выε(ж)дча(л) з одно(го) села Клєпачо(в) Соко(р) са(м) приеха(л) з слугами своими збрο(и)но з бронѧми, пытаючи штобы того за причина была а за што сѧ увεзую(т) я(м), дε(и), всею и ро(с)каза(н)ε гдры(с)коε ωповεда(л) и ли(ст) его кролε(в)ское мл~(с)ти. **Ш**нъ ничего нε (д)баючи але впо(р)нε а кгва(л)то(в)нε чинѧчи ω(т)повεд на (з)дорo(в)ε мое то(р)яючисѧ, до менε хотѧчи бы(т). Я(м), дε(и), ωповεда(л) сѧ во(з)ны(м) и шла(х)тою εхалε(м) про(ч), ωстави(в)ши пре(д) сѧ служεбника кн~зя Корεцко(го), а кгды(м), дε(и), заεха(л) за грεблю услышалε(м) в селε крикъ и видεлε(м), ωглену(в)шиисѧ наза(д), и(ж) панъ Соко(р) ωного служεбника гони(л) з села ω цεпо(м) и того(ж) часу εхалε(м) до (К)сныти, имε(н)ѧ п~на Лаского, которое εде(р)жи(т) Федо(р) Вε(р)бовεцки(и), в которо(м) ма в дво(р) пу(с)ти(т) и в селε увεзати нε допу(с)ти(л). Што(м), дε(и), ωповεда(в)шиисѧ с ты(м) про(ч) ω(т)εха(л). И проси(л), абы то до кни(г) зε(м)ски(х) записано было. А такъ мы тоε ωповεда(н)ε п~на Ивана Семеновича во(и)ского и горо(д)ничого кремѧнεцко(го) в кн~ти зε(м)ские записа(ти) казали.

В роко(х) судовы(х) ω(т) его кролε(в)ское мл~(с)ти з сε(и)му
20 зв. Городε(н)ского // уфалεных, которые сѧ по вывола(н)ю сε(и)му
ва(л)но(го) Городε(н)ско(го) в шε(с)ти нεдεлѧ(х) в року
шε(ст)дεсѧ(т) ω(с)мо(м) суди(ти) поча(ли), пришо(д)ши и
по(с)танови(в)шиисѧ в за(м)ку его кролε(в)ское мл~(с)ти в
Кремѧ(н)цу перε(д) нами, судо(м) зупо(л)ны(м) А(н)дрεс(м)
Ю(х)новичо(м) Кунс(в)ским, су(д)ю, а Савино(м)
Гнεвошεвичо(м) Яловицки(м), по(д)су(д)ком, вρѧдники
зεмскими повεту кремѧнε(ц)кого панъ Сидо(р) Федорови(ч)
Ко(р)ницки(и) ωповεда(л) и доброво(л)нε а ωчеви(с)то до кни(г)
зε(м)ски(х) тыми словы вы(з)на(л), и(ж) што з воли презрde(н)ѧ?
бо(ж)его а за узычε(н)ε(м) его мл~(с)ти пана Яна Ши(м)ковича,
ма(р)ша(л)ка и писара его кролε(в)ское мл~(с)ти, и ма(л)жо(н)ки
его мл~(с)ти панεе Алε(к)санdry Ивано(в)ны, кн~жны
Вишнεвε(ц)кое, тε(ж) з вεдомо(ст)ю и радою приятε(л) мои(х)

взѧ(л) ε(с)мо за себē в ма(л)же(н)ство па(н)ну служε(б)ную εє
мл~(с)ти п~нε ма(р)ша(л)ковое па(н)ну Лю(д)милу
Стани(с)лаво(в)ну хоружа(н)ку Мε(д)ницкую, по которо(и)
взѧ(л) ε(с)ми посо(г)у w(t) его мл~(с)ти п~на ма(р)ша(л)ка и
панεε ма(л)жо(н)ки его мл~(с)ти и тε(ж) w(t) ма(т)ки и w(t)
бра(т)и тоε ма(л)жо(н)ки своеε готовыми гро(ш)ми по(л)тораста
ко(п) грошε(и) а (в) выправε в золотε в серε(б)ре в пε(р)ла(х) в
шата(х) другую по(л)тораста ко(п) грошε(и), напроти(в)
которо(го) внεсенъѧ ма(л)жо(н)ки моεε в до(м) мо(и) учини(л)
ε(с)ми ωправу и записа(л) ε(и), ма(л)же(н)цε моε(и) п~нε
Лю(д)милε на трεтε(и) ча(с)ти имεнε(и) мои(х) w(t)чи(з)ны(х) на
сиε Ко(р)ницы на Залу(ж)и на w(k)нина(х) и на Перεро(с)ло(м),
которы(х) сε(л) и в кои(х) широко(с)те(и) и вла(с)но(с)ти и(х)
половицу w(t) братаничо(в) мои(х) дεтε(и) брата моего Ми(х)на
во(д)ле права моего пртрожоного на менε приходи(т) и зараз
ε(с)ми ε(и) ма(л)жо(н)цε моε(и) трεтю ча(ст) ча(с)ти моεε ты(х)
имεнε(и) выше помεрены(х) зо всими пожи(т)ки ку ты(м) сεла(м)
належачими в мо(ц) и в дε(р)жа(н)ε ε(и) ма(л)жо(н)цε моε(и)
пода(л) и доброво(л)ны(м) ли(с)то(м) ωписо(м) свои(м) ε(и) на
то w(t) мεнε даны(м) утвε(р)ди(л) и пεре(д) нами судо(м) то(т)
ли(с)ть по(д) пεча(т)ю своею и по(д) пεча(т)ми людε(и) добры(х)
показова(л) и бы(л) чита(н) а по вычита(н)ю того ли(с)ту
проси(л), // абы бы(л) до кни(г) зε(м)ски(х) вписа(н), которы(и)
та(к) сѧ в собē маєти: я Сидо(р) Федорови(ч) Ко(р)ницки(и),
зεмлани(н) зε(м)ли Волы(н)ское повεту Кремѧнεцкого,
вы(з)наваю си(м) мои(м) ли(с)то(м) всимъ по(с)полите кому
то(го) по(т)реба вεда(ти) нинε(ш)ни(м) и на пото(м) будучи(м)
што з воли а пре(з)ре(н)я бо(ж)єго и за ла(с)кою а узычε(н)є(м)
вε(л)мо(ж)ного п~на его мл~(с)ти п~на Яна Ши(м)ковича
Ма(р)ша(л)ка и писара его кролε(в)ское мл~(с)ти старо(с)ти
Тыкоти(н)ско(го) и Вкоми(р)ского и ма(л)жо(н)ки его мл~(с)ти
панεε Алε(к)са(н)дры Ивано(в)ны, кн~жны Вишнєве(ц)коε з
ведомо(ст)ю тε(ж) и радиоу приятелε(и) мои(х) по(и)муючи я за
себē в законъ ма(л)же(н)ски(и) па(н)ну служε(б)ную εє мл~(с)ти
панεε ма(р)ша(л)ковое па(н)ну Лю(д)милу Стани(с)лаво(в)ну
хоружа(н)ку Мε(д)ницкую па(н)ну доброго а цно(т)ливого
выхова(н)я взѧ(л) єсми поса(г)у w(t) ма(т)ки и w(t) бра(т)и тоε
ма(л)жо(н)ки моεε грошми готовы(ми) по(л)тораста ко(п)

грошє(и) монеты и ли(ч)бы лито(в)ское а (в) выправе в золоте (в) серебре в пе(р)лахъ и(в) шата(х) по(л)тораста ко(п) грошє(и). А та(к) я, чинєчи то(и) ма(л)жо(н)це мое(и) шправу напроти(в) того внесе(н)ε εε а хотєчи и(х) в до(м) обычаю права по(с)политого и ста(т)уту зе(м)ского повыненъ бы(л) ε(и) совито тое внесе(н)ε εε то есть ше(ст)ко(т) ко(п) грошє(и) на третє(и) ча(с)ти име(н)ε моего шписа(ти) але третая ча(ст) име(н)ε моего баче(н)ε(м) мои(м) тое сумы ше(ст)ко(т) ко(п) грошє(и) не вынесе(т). Тогда я, ужи(в)ши в то(м) ма(л)жо(н)ки мое(и) и прияте(л) εε абы на то(м) переста(ли) записую ε(и) ма(л)жо(н)це мое(и), мило(и) то(л)ко вла(ст)ное внесе(н)ε εε тую триста копъ грошє(и) ли(ч)бы литовское на третє(и) ча(с)ти име(н)ε моего ω(т)~зного, то ε(ст) на селе Ко(р)ницы на Залу(ж)и на ω(к)нина(х) на Переросло(м), которы(х) се(л) и (в) си(х) широко(с)те(и) и вла(ст)но(с)ти и(х) половица на мене ω(т) братаничо(в) мои(х) рожоны(х) детє(и) брата моего Михна во(д)ле права моего

21 зв. прирожоного приходи(т) и заразо(м) εε // с третью ча(ст) име(н)я моего в ты(х) селе(х) выше(и) шписаны(х) во держа(н)ε впу(с)каю и впустило(м) и в мо(ц) ε(с)ми ε(и) пода(л) а токовы(м) ωбычаε(м) записую: маε(т) ωна третью ча(ст) име(н)ε в ты(х) села(х) в Корницы в Залу(ж)у в О(к)нина(х) в Переро(с)ломъ в то(и) суме в тре(х) со(т) копа(х) грошє(и) при животе мое(м) в будова(н)ю дво(р)но(м), в ста(т)ка(х) домовы(х), в бы(д)лε, въ збо(ж)ю, в бояре(х), в людехъ тѧглы(х) и в кгру(н)те(х), во млынє(х), в ставє(х) и и(х) спустє(х) и во (в)сѧки(х) пожи(т)ка(х) ку ты(м) села(м) належачи(х), яки(м) ко(л)ве(к) имене(м) и назвиско(м) поменены во(л)но(ст) мε(ти) и в дe(р)жа(н)ю бы(ти) и (в)живиа(ти) як у своему лeпшому пожи(т)ку ωбороча(ти) и в моцы свое(и) мети такъ, яко и я са(м) такъ тe(ж) и по (с)мe(р)ти мое(и) ε(с)ли я съ сего света первe(и) зы(и)ду бу(д)у, рo(з)дели(в)шися з братаничами моими або не роздели(в)шися, мате ωна тую третью ча(ст) ча(с)ти моеε име(н)ε моего в ты(х) селехъ выше(и) шписаны(х) и зо всеми пожи(т)ками, ку ты(м) села(м) належачи(м), ужива(ти) и дe(р)жати ку своему лe(п)шому пожи(т)ку ωборачати и в моцы свое(и) в вость доброво(л)нε по тому(ж) яко и при животе мое(м) до ты(х) ли(ст), поки дети мои, ε(с)ли и(х) з нeю буду ма(ти), а(л)бо братаничи и бли(з)шиε мои ε(и) тую суму п~нзε(и) триста

ко(п) грошє(и) всю спо(л)на, яко вла(с)ноє внесе(н)є єє
ш(т)даду(т) и заплат~~а~~(т). А нє ш(т)да(в)ши и нє заплати(в)ши тоє
сумы п~нзє(и) нє маю(т) шни ничи(м) в третюю ча(ст) того
имє(н)~~а~~ моєго выше(и) шписано(го) вступова(ти) з моцы и з
дєржа(н)~~а~~ єє вы(и)мова(ти). А є(ст)ли бы с~~л~~ деть або братаничи
и бли(з)киє мои чи(м) ко(л)вєкъ в тую третюю ча(ст) ча(с)ти
моєє в(с)тупова(ли) з моцы и (з) дє(р)жа(н)~~а~~ ма(л)жо(н)ки
моє(и) нє ш(т)да(в)ши тоє(и) сумы п~нзє(и) выше шписаное
ви~~л~~али тогды буду(т) повы(н)ни г~др(с)ю(?) королю ёго
мл~(с)ти триста копъ грошє(и) а ма(л)жо(н)цє моє(и) другую
триста ко(п) грошє(и) заплати(ти) // (...?) пре(д) с~~л~~ сє(с) запи(с)
мо(и) у ко(ж)дого права во (в)сє(м) при (...?)о(л)но(и) моцы
захова(н) бы(ти) має(т), а є(с)ли бы деть або братаничи а(л)бо
близкие мои тоє(и) сумы п~нзє(и) тре(х)со(т) ко(п) грошє(и)
ма(л)жо(н)цє моє(и) до єє живота нє ш(т)да(ли), то(г)ды шна по
(с)мє(р)ти свое(и) во(л)на буде(т) тую суму всю, яко вла(ст)ноє
внесе(н)є свое кому хочє(т) дарова(ти) и на то(и) третє(и) ча(с)ти
имен~~а~~ моєго записа(ти) а дети и братаничи и бли(з)киє мои по
тому(ж) ку тому, кому шна запишє(т), яко и ку нє(и) само(и)
маю(т)~~с~~ захова(ти) и на то є(с)ми да(л) ма(л)жо(н)цє моє(и)
п~нє Лю(д)милє Стани(с)лаво(в)нє Хоружа(н)цє Мє(д)ницко(и)
сє(с) мо(и) ли(ст) з моєю печа(т)ю. А при то(м) были и того
добре сведомы люди за(ц)ные вє(л)мо(ж)ные княжата и(х)
мл~(с)ти кн~зи Рома(н) Фєдорович Са(н)кгушковича а кн~зъ
Ко(ст)є(н)ти(н) Иванович Ви(ш)нєве(ц)ки(и) а па(н) Ива(н)
Семенови(ч) Дворани(н) ёго кроле(в)скoe мл~(с)ти и проси(л),
є(с)ли и(х) мл~(с)ти ш приложе(н)є печате(и) и сєму моєму
ли(с)ту и(х) мл~(с)ти то на про(з)бу мою учинила печа(ти) свои
до то(го) ли(с)ту моєго приложи(ти) рачи(ли). Писа(н) у
Горо(д)нє лета бо(ж)єго нароже(н) тиска~~л~~ча п~~л~~(т)со(т)
шє(ст)дєся(т) п~~л~~того м~ца сє(н)тебра двана(д)цато(го) д~н~~л~~. А
такъ мы тоє шповеда(н)є доброво(л)ноє а шчеви(с)тоє вы(з)нанє
п~на Сидора Ко(р)ницко(го) и ли(ст) ёго запи(с)ны(и) за
про(з)бою ёго до кни(г) зє(м)ски(х) слово в слово записати
казали и выпи(с) с кни(г) ма(л)жо(н)цє ёго п~нє(и) Лю(д)милє за
у(ст)ны(м) прошёнем ёго с печа(т)ми н~шими на то дали. Писа(н)
в Крем~~л~~(н)цу.

22

Підготувала до друку Леся Литвинчук.